

2019. gada Baltijas vadītāju aptaujas rezultātu prezentācija

2019. gada 12. aprīlis

14%

Nekustamā
īpašuma
nozare

12%

Industriālās
ražošanas
nozare

15%

Pakalpojumu
nozare

9%

Finanšu
industrija

15%

Mazum-
tirdzniecība

10%

IKT nozare

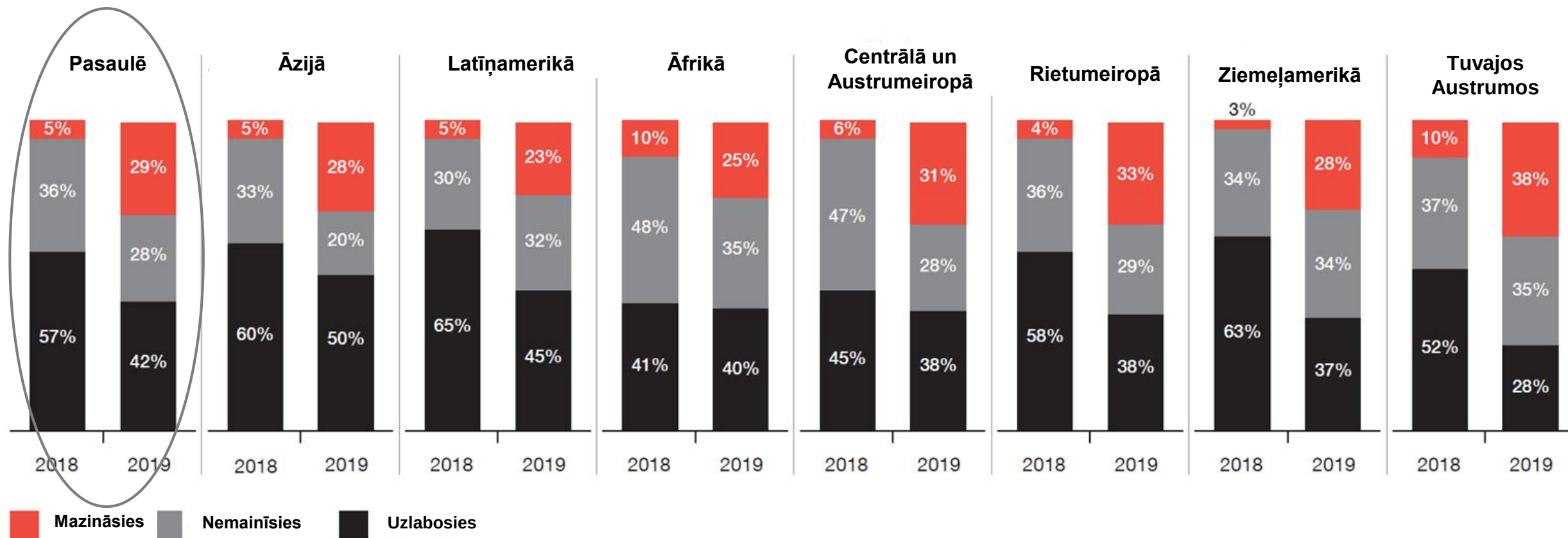

Ekonomika un uzņēmēju optimismisms

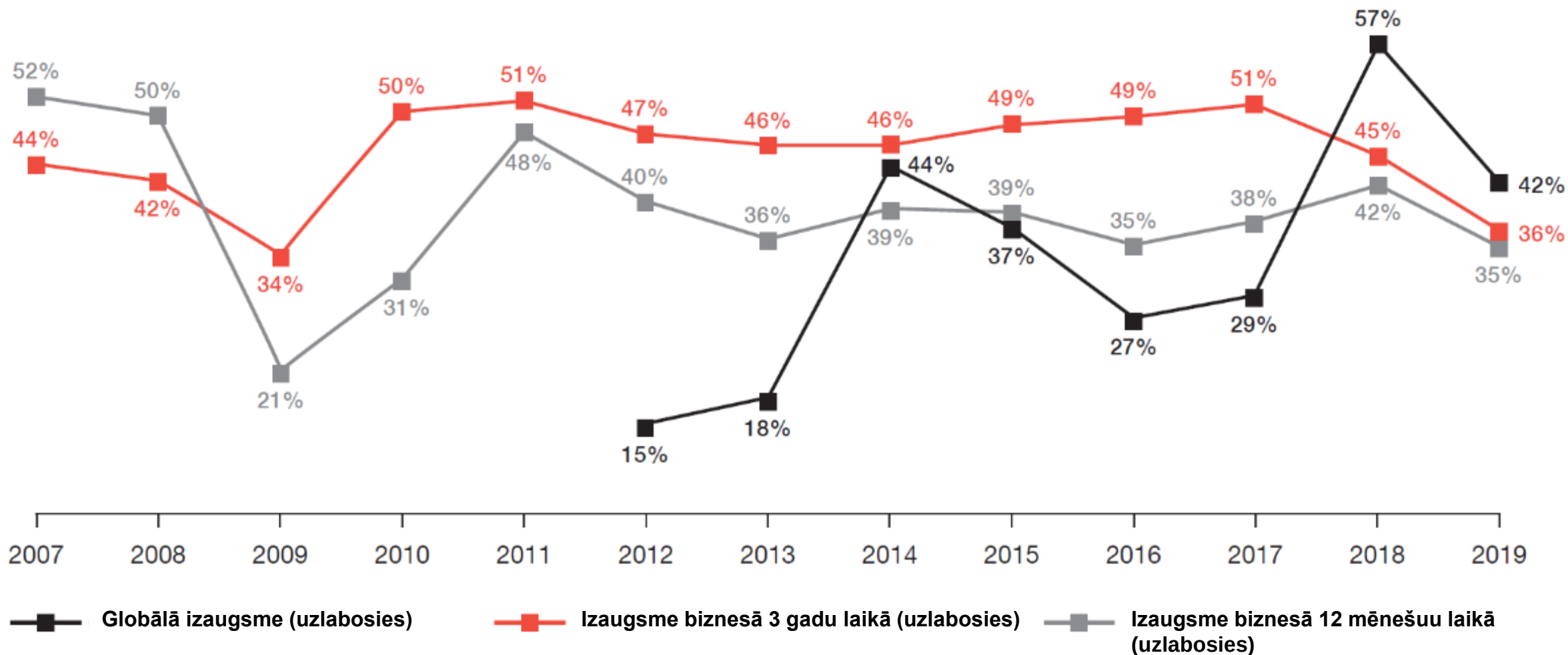
Arvien vairāk uzskata, ka globālā izaugsme mazināsies

Vai jūs uzskatāt, ka globālā ekonomikas izaugsme uzlabosies, paliks nemainīga vai samazināsies nākamo 12 mēnešu laikā?

Avots: www.pwc.com Global 22nd PwC's CEO survey in 2019

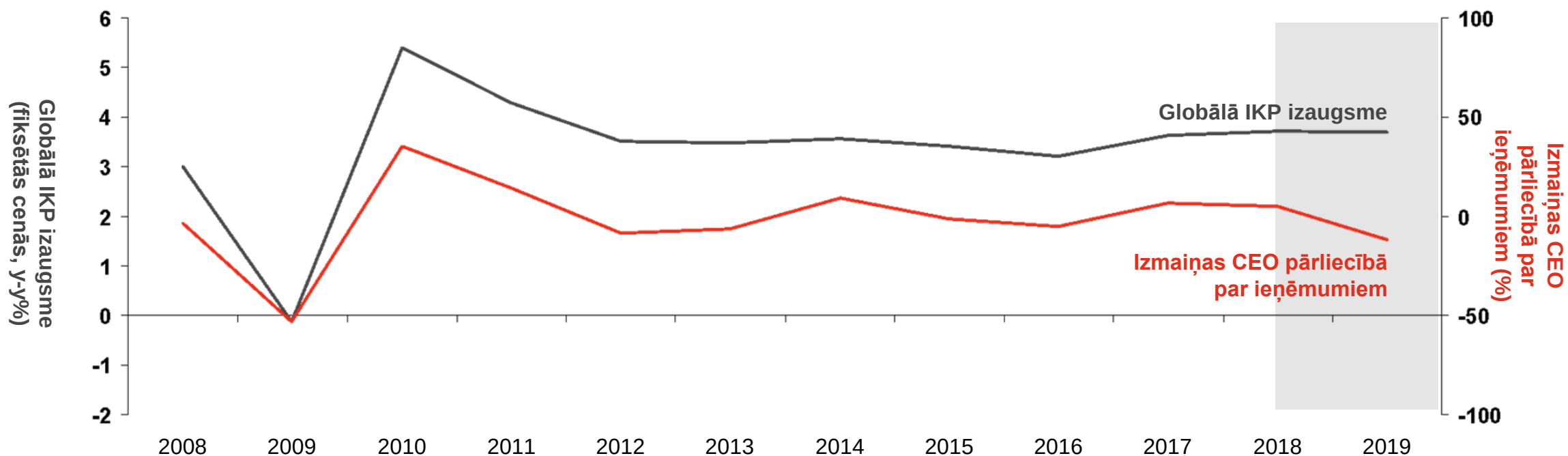
Globāli vērojams samazinājums vairākos prognožu rādītājos

Avots: PwC's CEO aptaujas no 2007. līdz 2019. gadam

Vadītāju pesimisms var signalizēt par lielāku globālās izaugsmes samazināšanos nekā prognozēts

Cik pārliecināti esat par jūsu organizācijas perspektīvām ieņēmumu pieaugumam nākamajos 12 mēnešos?
(izmaiņas CEO pārliecībā¹ par ieņēmumiem)

Avots: PwC, 22. ikgadējā globālā vadītāju aptauja

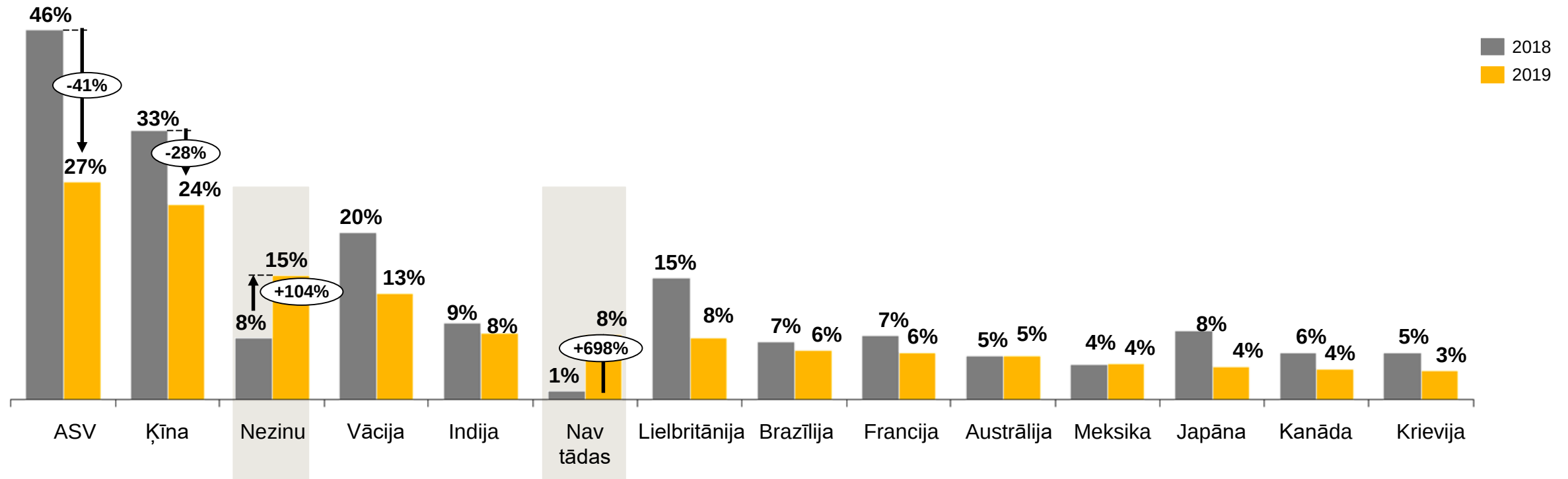
1. Aprēķinājām izmaiņas, % daļai apgalvojumiem „ļoti pārliecināts” vai „nedaudz pārliecināts” atskaitot to respondentu procentuālo daļu, kuri atbildēja uz „nav pārliecināti” vai „vispār nav pārliecināti” uz jautājumu par plānoto ieņēmumu perspektīvām tuvāko 12 mēnešu laikā.

Piezīme: 2018. un 2019.g. globālā IKP prognoze, SVF

Bāze: Visi respondenti (2019=1,378; 2018=1,293; 2017=1,379; 2016=1,409; 2015=1,322; 2014=1,344; 2013=1,330; 2012=1,258; 2011=1,201; 2010=1,198; 2009=1,124; 2008=1,150; 2007=1,084)

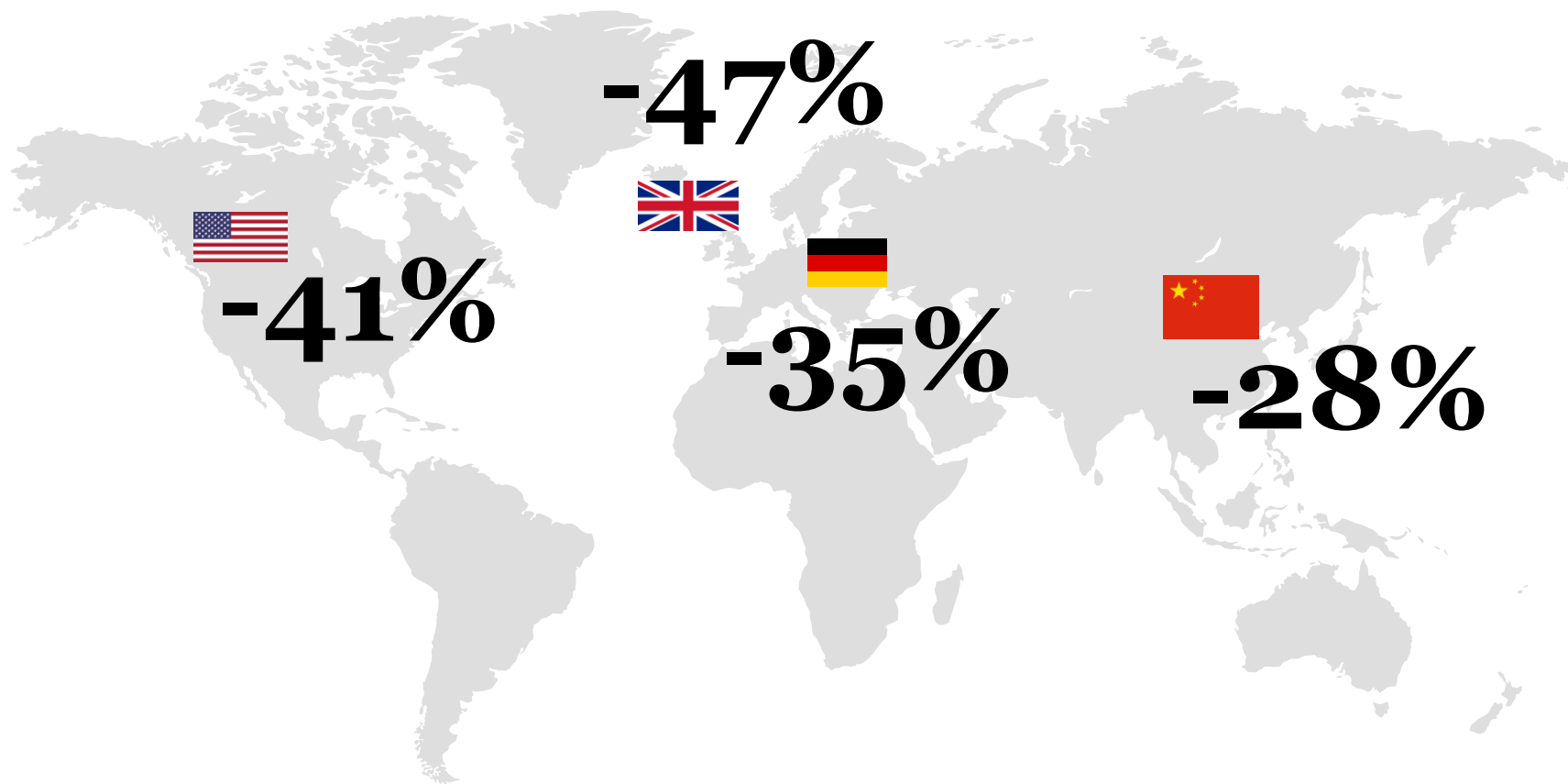
Šogad pasaulē mazāk pārliecināti par tirgiem ārpus mītnes zemes

Kuras valstis (neskaitot jūsu mītnes zemi) ir nozīmīgas jūsu uzņēmuma izredzēm palielināt ieņēmumus tuvākajos 12 mēnešos?

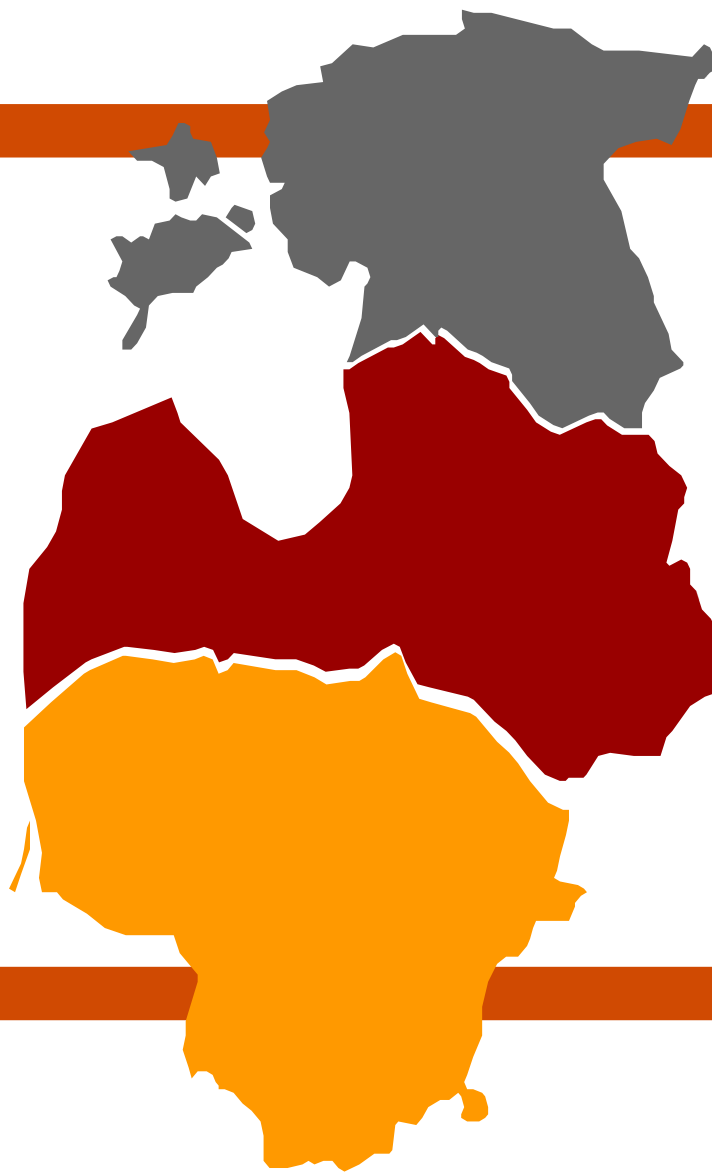

Avots: PwC, 22.ikgadējā vispasaules uzņēmumu aptauja
Bāze: Visi respondenti (2019=1,378; 2018=1,293)

Šogad pasaulē mazāk pārliecināti par tirgiem ārpus
savas mītnes zemes

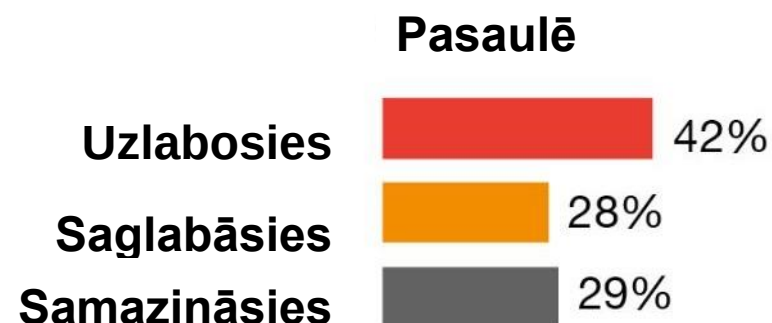
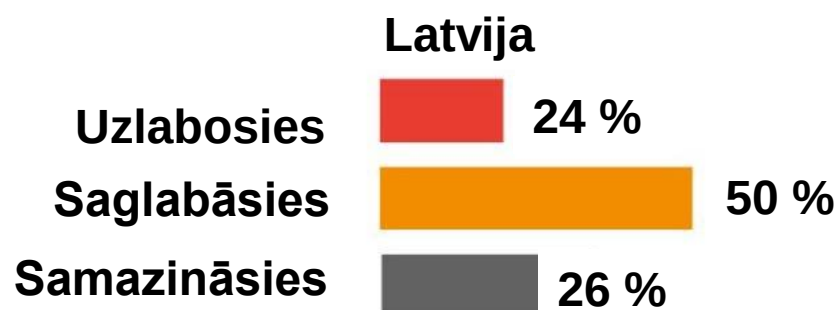
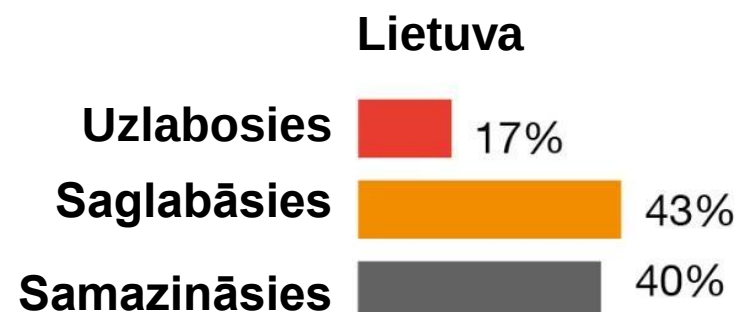
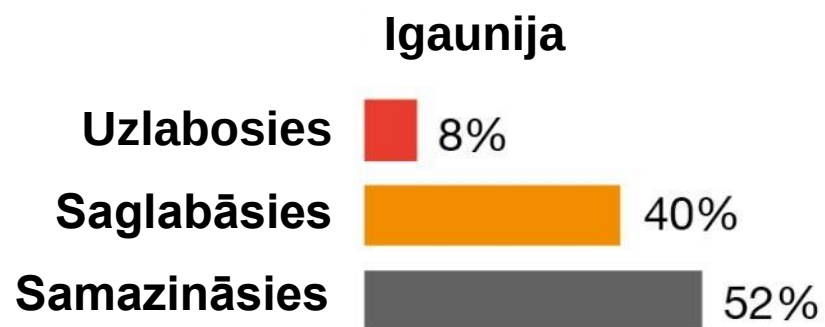

Izaugsme **Baltijas** uzņēmēju acīm

Globālās ekonomikas izaugsmes prognoze Baltijā

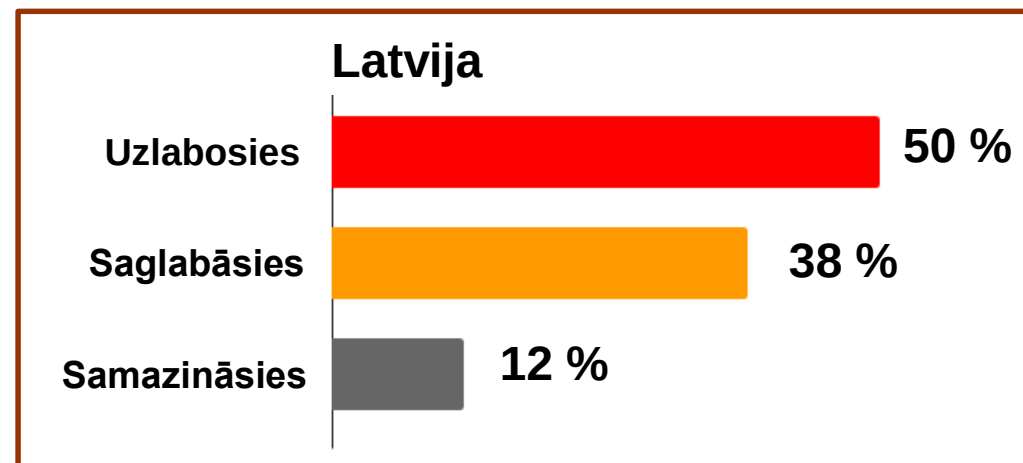
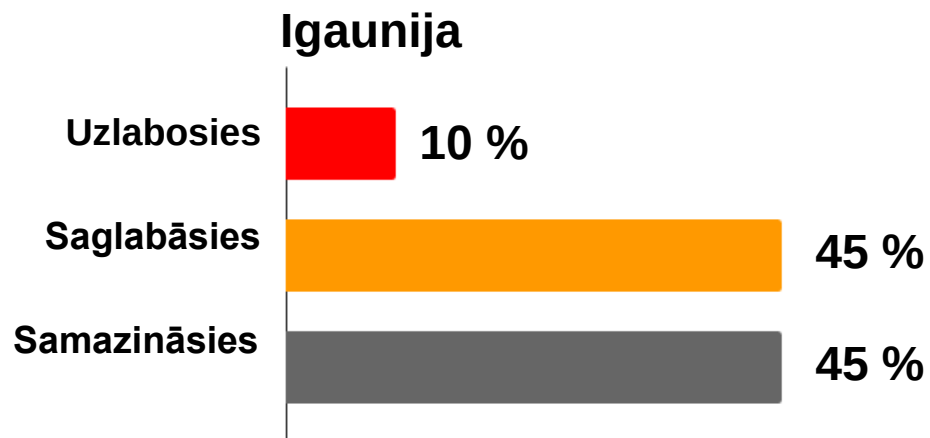
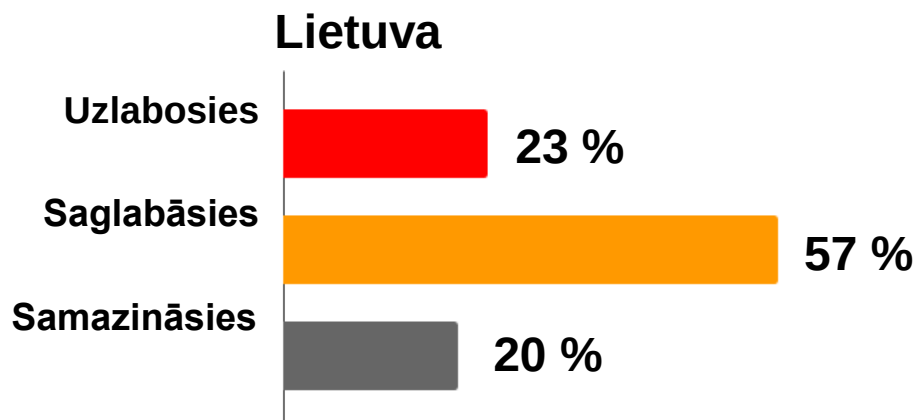
Vai uzskatāt, ka **globālās ekonomikas izaugsme** tuvākajos 12 mēnešos uzlabosies, saglabāsies līdzšinējā apmērā vai samazināsies?

Valsts ekonomikas izaugsmes prognoze Baltijā

Vai uzskatāt, ka **valsts ekonomikas izaugsme** tuvākajos 12 mēnešos uzlabosies, saglabāsies līdzšinējā apmērā vai samazināsies?

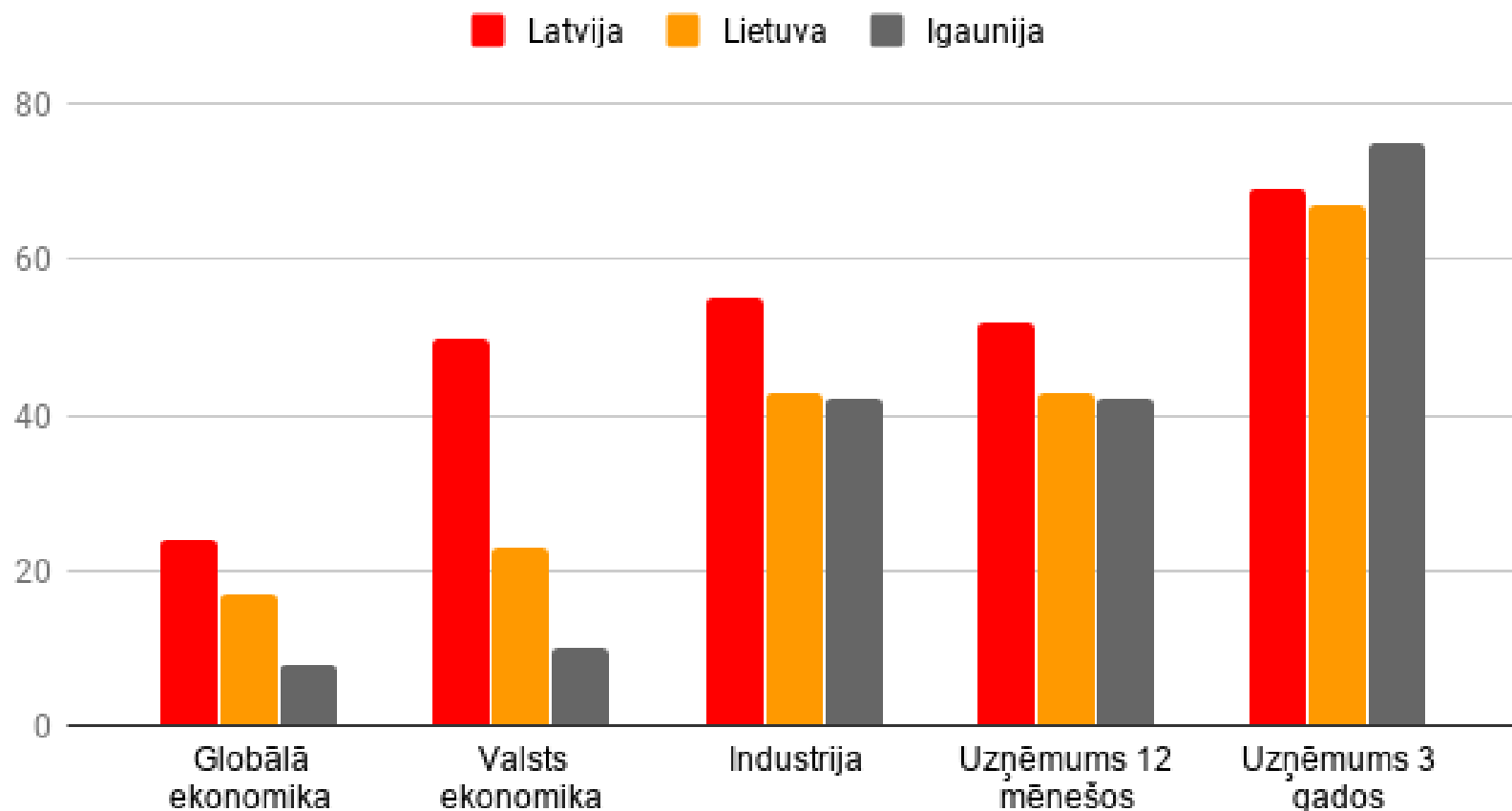
Latvijas uzņēmēji ir optimistiskākie Baltijā attiecībā uz savas valsts izaugsmi

Jo tālāk nākotnē, jo pozitīvāka aina

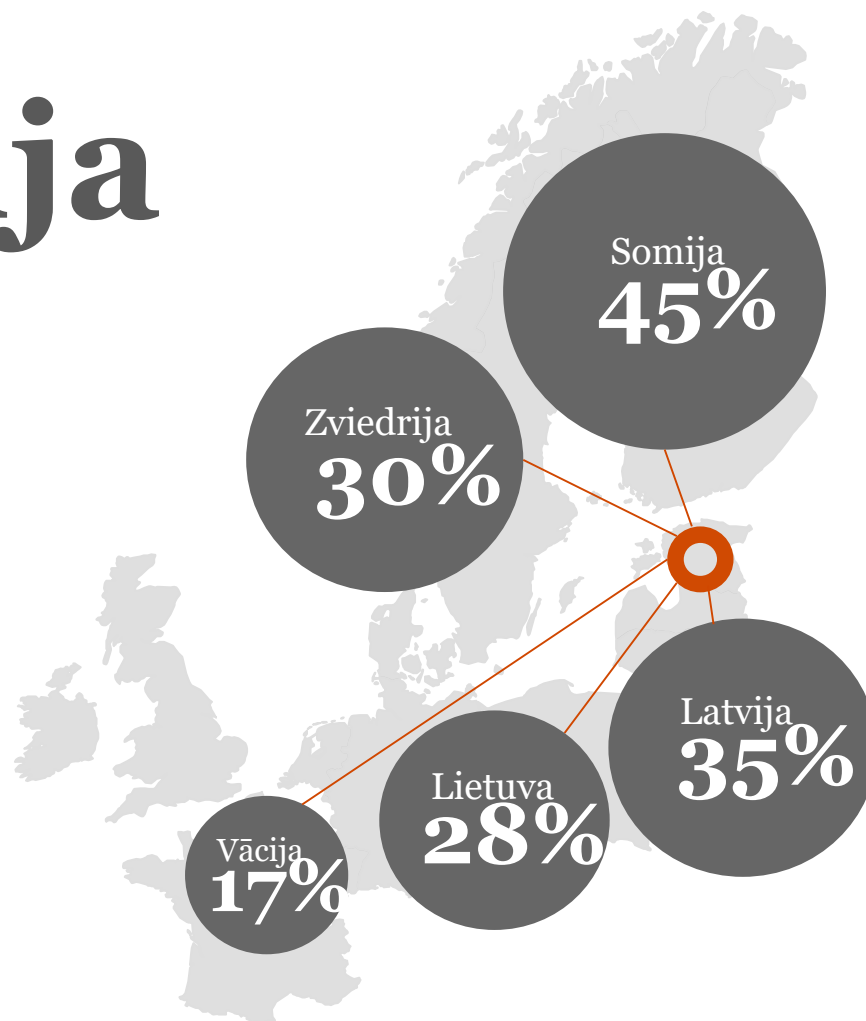
Cik pārliecināti esat par izaugsmes perspektīvām nākamajos 12 mēnešos?

Viedoklis par izaugsmi

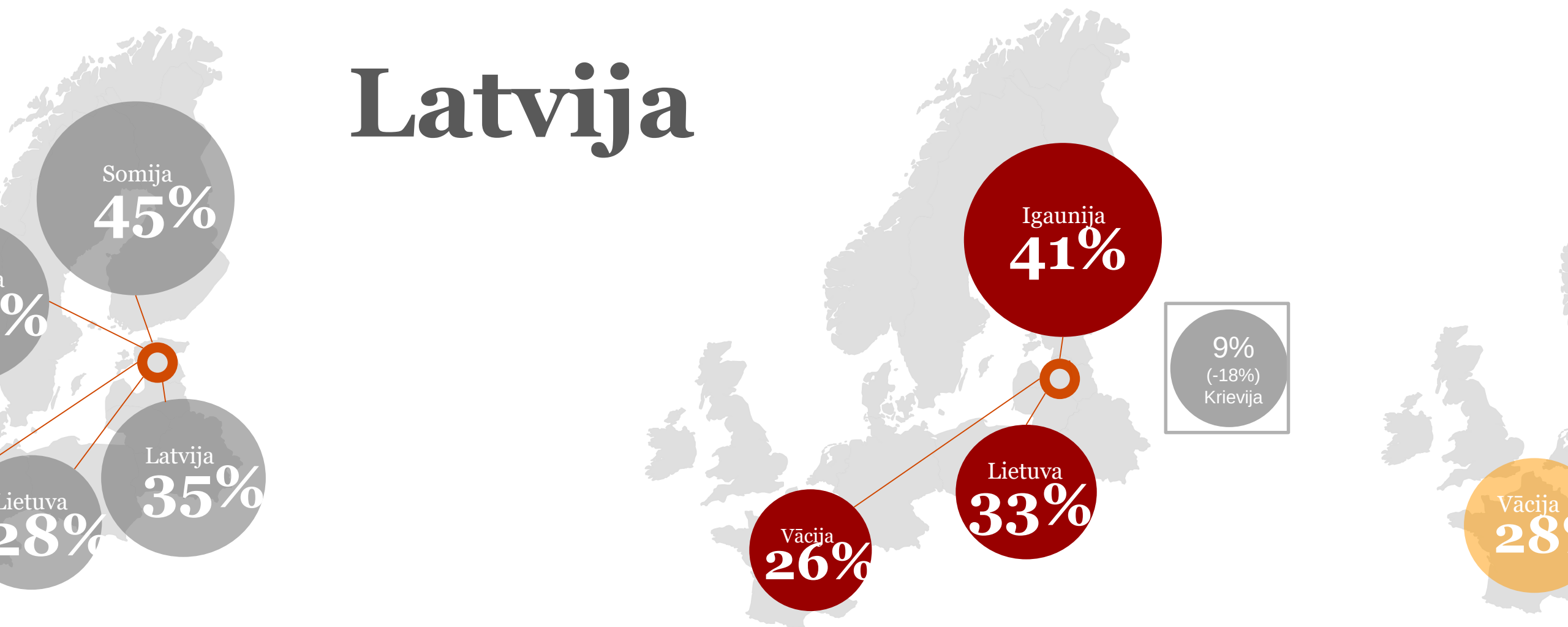
Kaimiņvalstīm būtiska loma izaugsmē

Igaunija

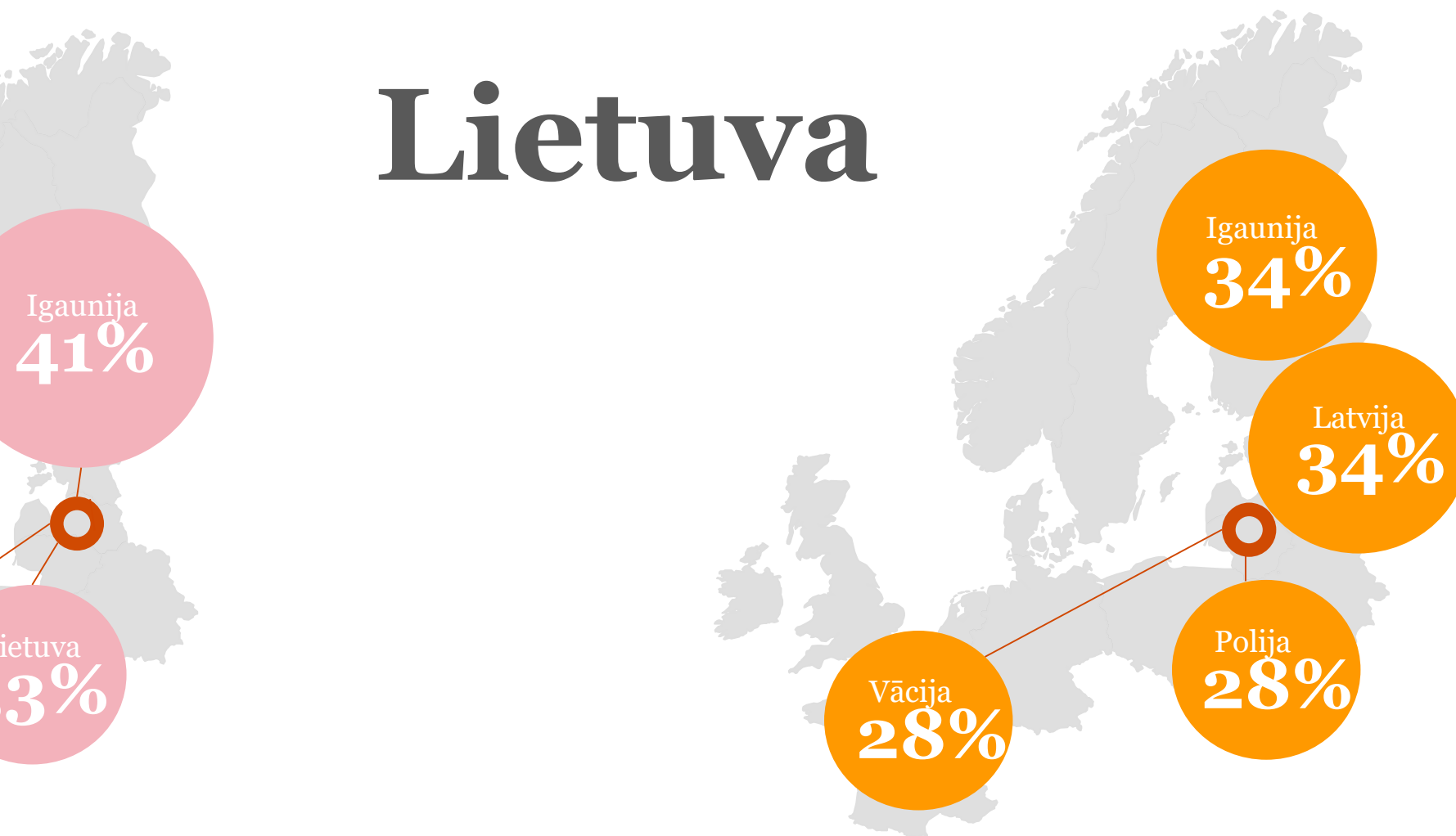
Kaimiņvalstīm būtiska loma izaugsmē

Latvija

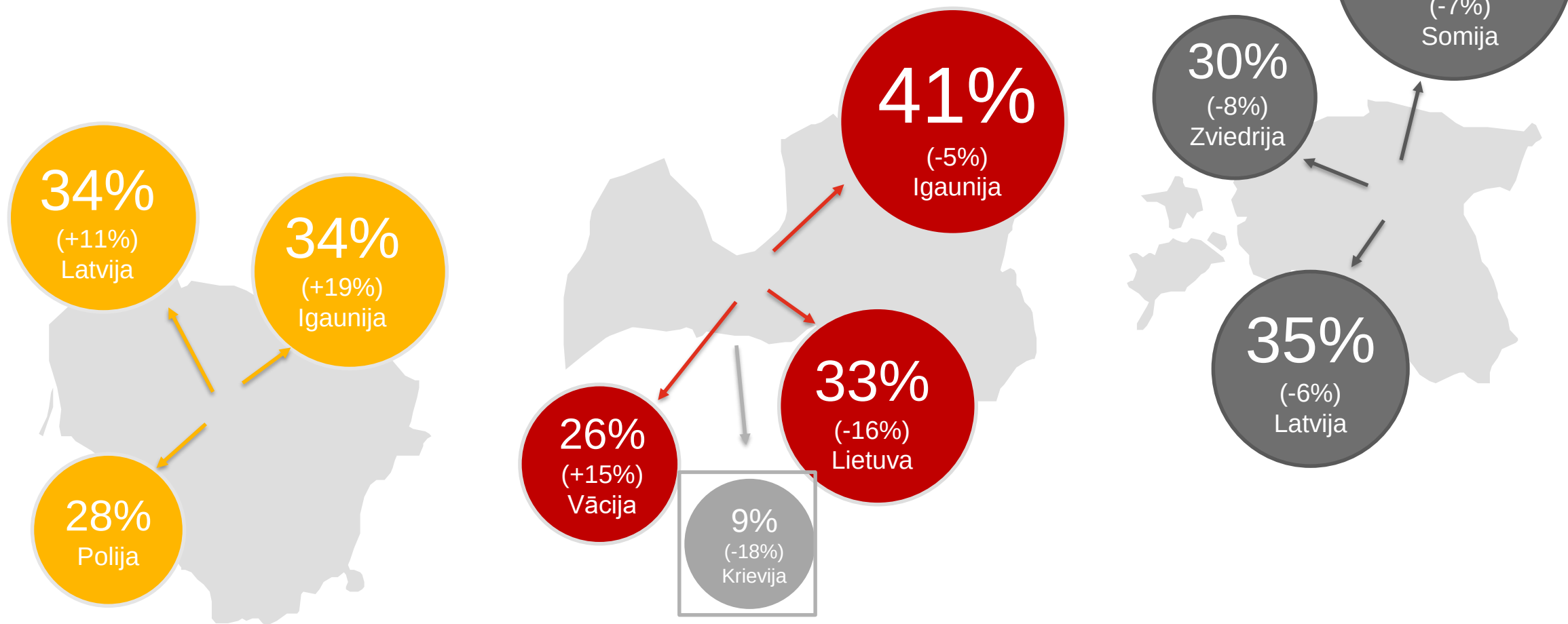
Kaimiņvalstīm būtiska loma izaugsme

Lietuva

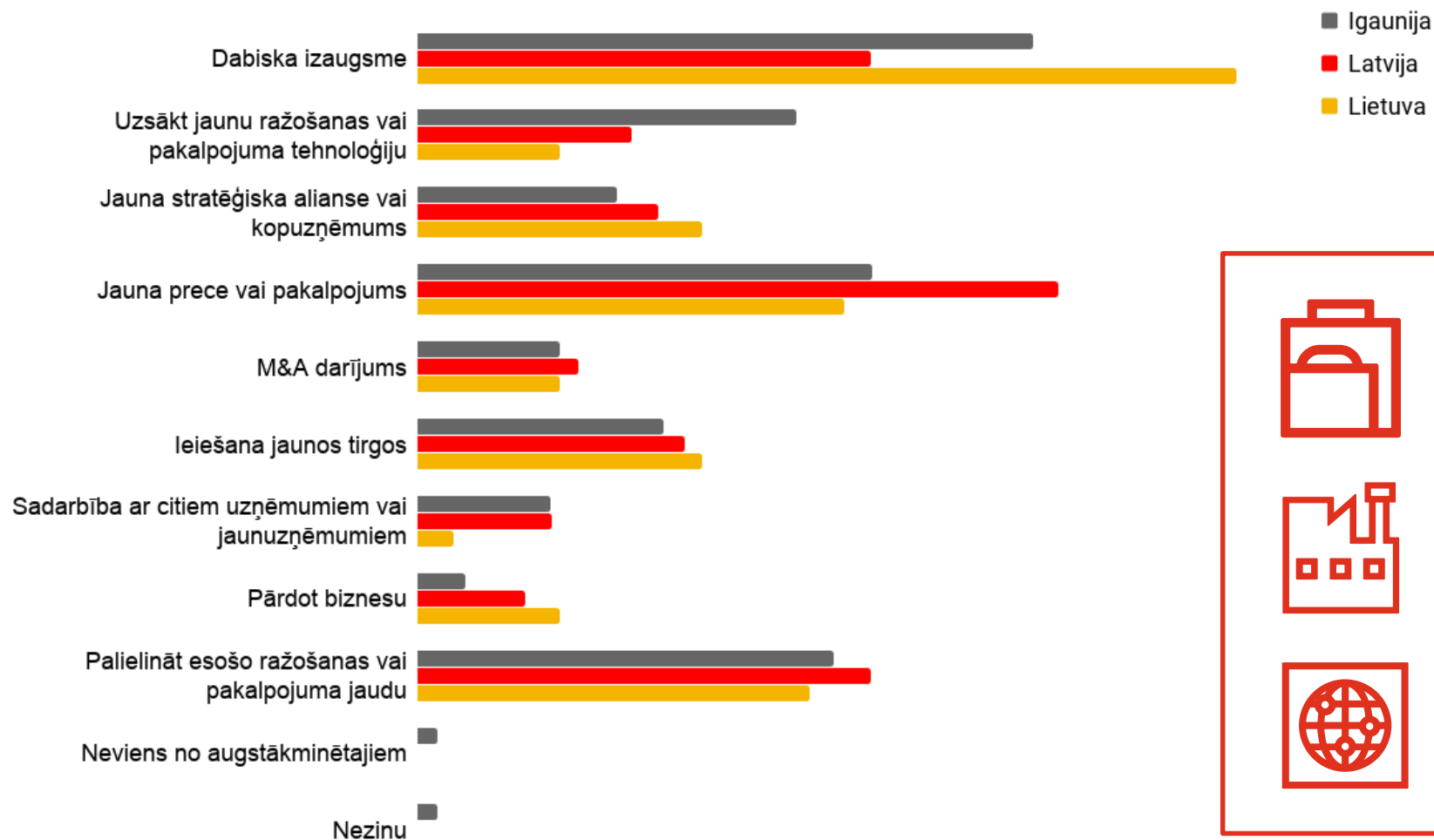
Kaimiņvalstīm joprojām ir būtiska loma

Kuras valstis (neskaitot jūsu mītnes zemi) ir nozīmīgas jūsu uzņēmuma izredzēm palielināt ieņēmumus tuvākajos 12 mēnešos?

Latvijas uzņēmēji ir vairāk vērsti uz aktīvu izaugsmes veicināšanu

Kuru no aktivitātēm plānojat (ja plānojat) tuvākajos 12 mēnešos, lai veicinātu ieņēmumu pieaugumu?

Latvijā

Jauna prece vai pakalpojums 24%

Celt esošo ražošanas vai pakalpojuma jaudu, augt dabiski 17%

Iešana jaunos tirgos 17%

Latvijā ir mainījušās prioritātes

Kuru no aktivitātēm plānojat (ja vispār plānojat) tuvākajos 12 mēnešos, lai veicinātu ieņēmumu pieaugumu?

Plāno dabisku izaugsmi

75% → **17%**
2016.gadā 2019.gadā

Plāno 2x vairāk M&A

3% → **6%**
2016.gadā 2019.gadā

Kura informācija jums ir kritiska, pieņemot biznesa lēmumus ilgtermiņā?

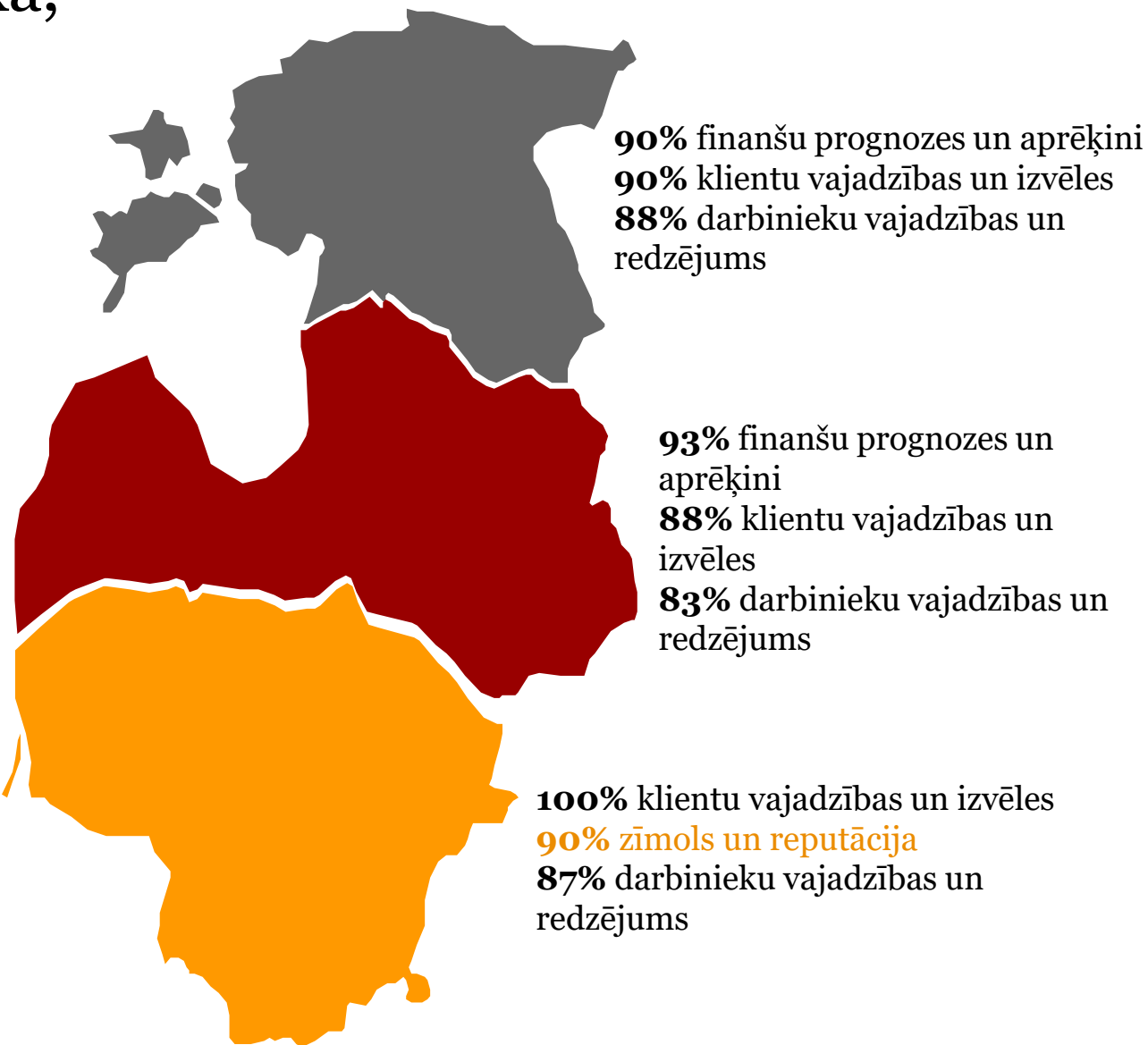
Finanšu prognozes

Klientu vajadzības

Darbinieku vajadzības

Darbinieku un algu pieaugumu plāno visā Baltijā

Darbinieki

Igaunijā

41%

Lietuvā

55%

Latvijā

33%

Atalgojums

93%

29% plāno palielināt līdz 10%

97%

41% plāno palielināt līdz 10%

90%

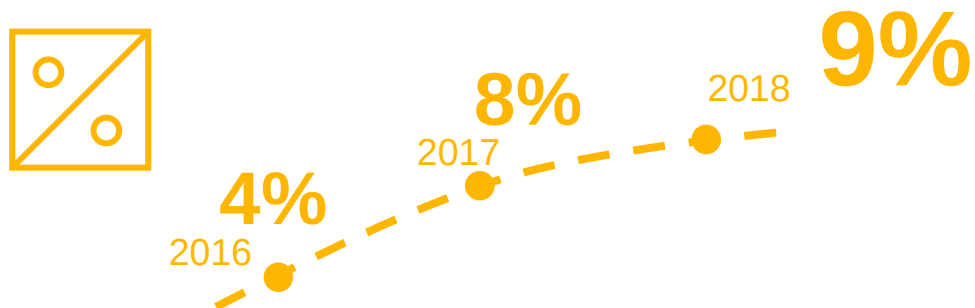
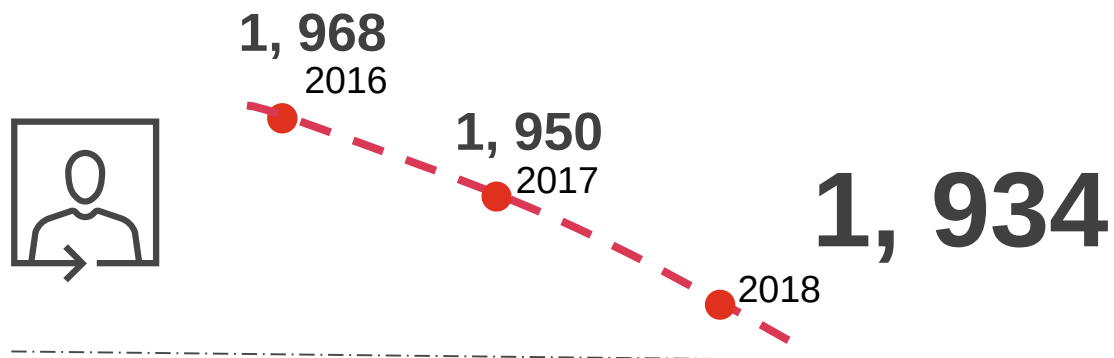
15% plāno palielināt līdz 10%

~ 5 %

Prognozētais vidējais
atalgojuma pieaugums
Latvijā

Strauji augošā ekonomika un darbaspēka samazinājums

Iedzīvotāju skaits

Algu pieaugums

Plānotais algu
pieaugums
2019. gadā
+7%*

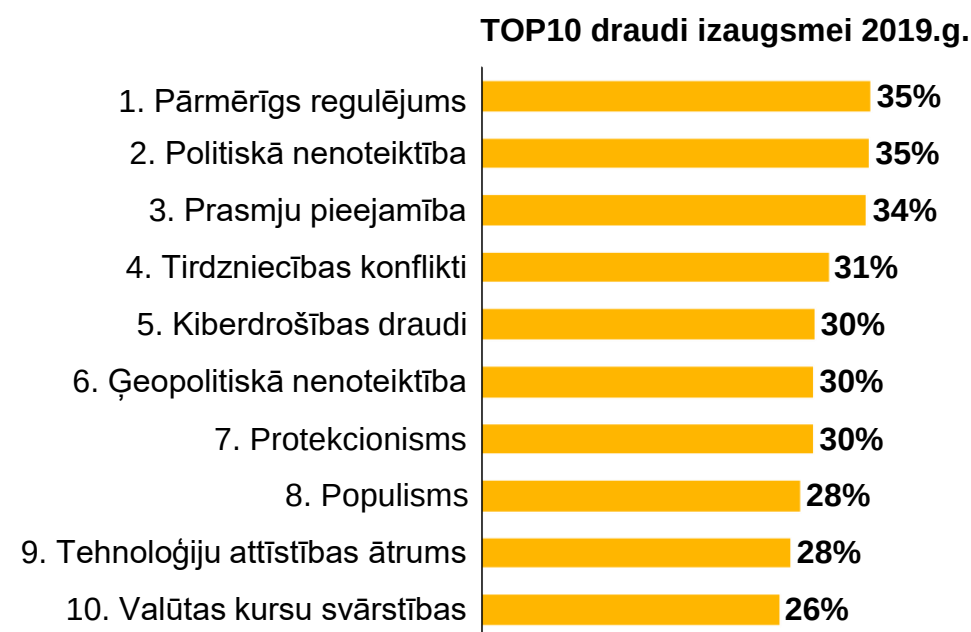
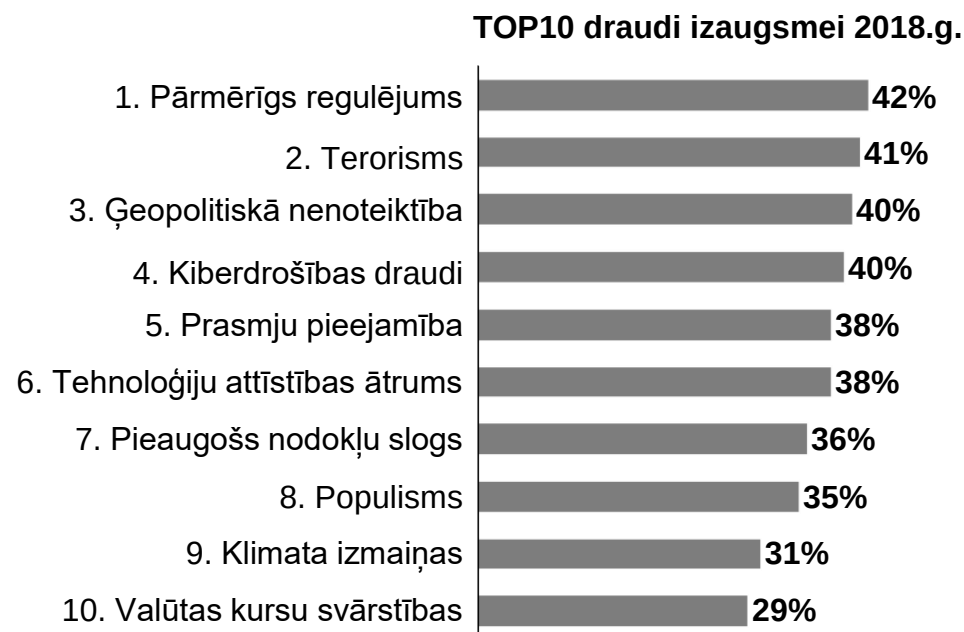
Avots: Centrālā Statistikas pārvalde, 2019.gads, * - Swedbank prognoze 2018. gada decembrī

Riski un
attīstība

Pasaulē populisma vilnis un politiskās svārstības ietekmē sajūtu par apdraudējumiem

Cik noraizējušies esat par šiem draudiem? (atbilžu skaits ‘**ļoti noraizējies**’)

13 – Klimata izmaiņas (19%)

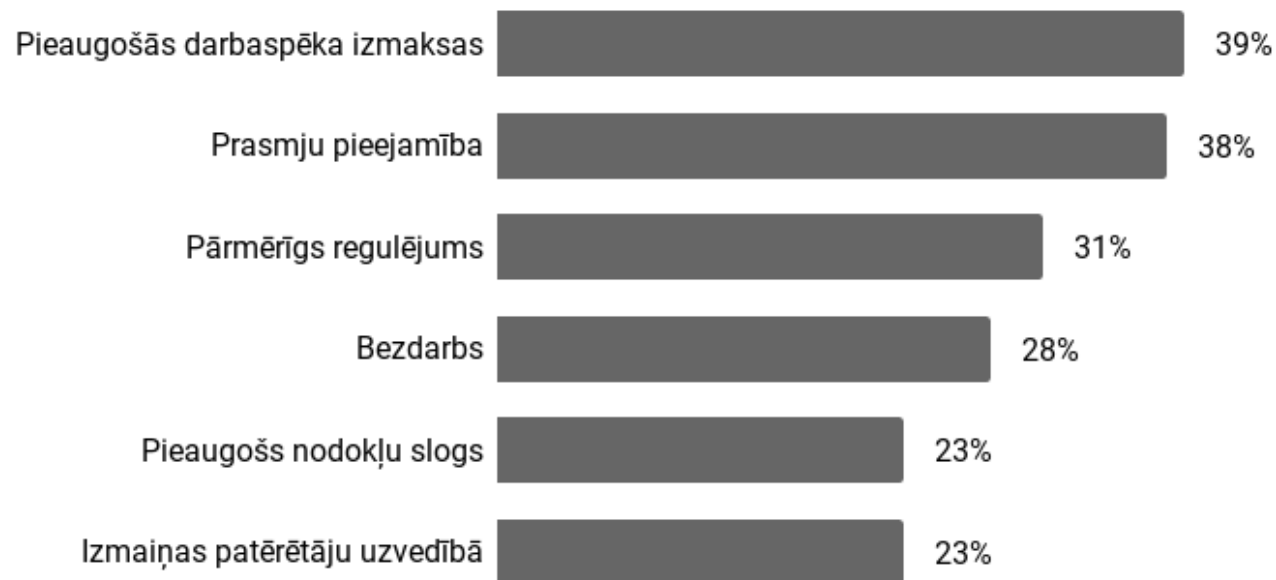
23 - Terorisms (13%)

Avots: PwC, 22.ikgadējā vispasaules uzņēmumu aptauja
Bāze: Visi respondenti (2019=1,378; 2018=1,293)

Lielākie riski un apdraudējumi izaugsmei

Cik noraizējušies esat par zemāk minēto?
(atbilžu skaits 'ļoti noraizējies')

Igaunijā

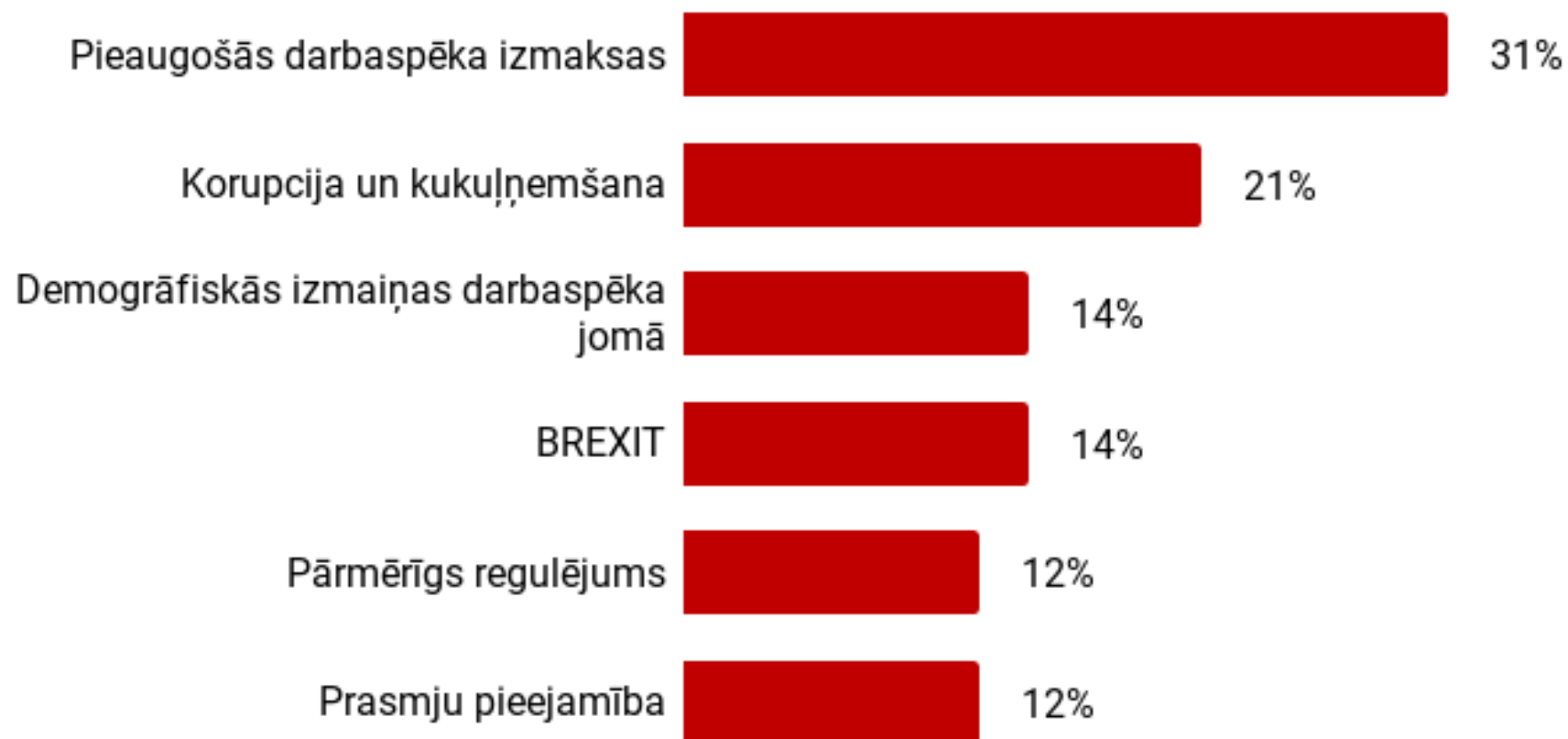
Lietuvā

Lielākie izaugsmes apdraudējumi izaugsmei

Cik noraizējušies esat par zemāk minēto?
(atbilžu skaits 'ļoti noraizēties')

Latvija

Lielākie apdraudējumi izaugsmei pēdējo gadu griezumā

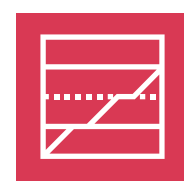
2015

Ģeopolitiskā nenoteiktība 91%

71% Nodokļu sloga palielināšanās
71% Prasmju pieejamība
71% Pārmērīgs regulējums
71% Kiberdrošība

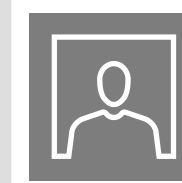
2017

Nodokļu sloga palielināšanās 85%

83% Prasmju pieejamība
78% Ģeopolitiskā nenoteiktība
75% Kukuļošana un korupcija
67% Pārmērīgs regulējums

2019

Darbaspēka izmaksas 62%

60% Demogrāfiskās izmaiņas
55% Nodokļu sloga palielināšanās
55% Pārmērīgs regulējums
50% Prasmju pieejamība

62% Kukuļošana un korupcija

66% Eirozonas nākotne

50% Kukuļošana un korupcija
36% Ģeopolitiskā nenoteiktība
26% Eirozonas nākotne

Darbspēka un prasmju trūkums

“

Uzņēmējiem ir
kļuvis grūtāk atrast
darbiniekus

92% LV

86% LT

75% EE

Kādas sekas rada darbaspēka trūkums?

Igaunija

Izmaksas aug straujāk
nekā plānots

33%

Nespējam izmantot tirgus
sniegtās iespējas

21%

Nespējam efektīvi inovēt

17%

Latvija

Izmaksas aug straujāk
nekā plānots

30%

Nespējam izmantot tirgus
sniegtās iespējas

17%

Nespējam inovēt un sasniegt
nospraustos mērķus

14%

Lietuva

Izmaksas aug straujāk
nekā plānots

30%

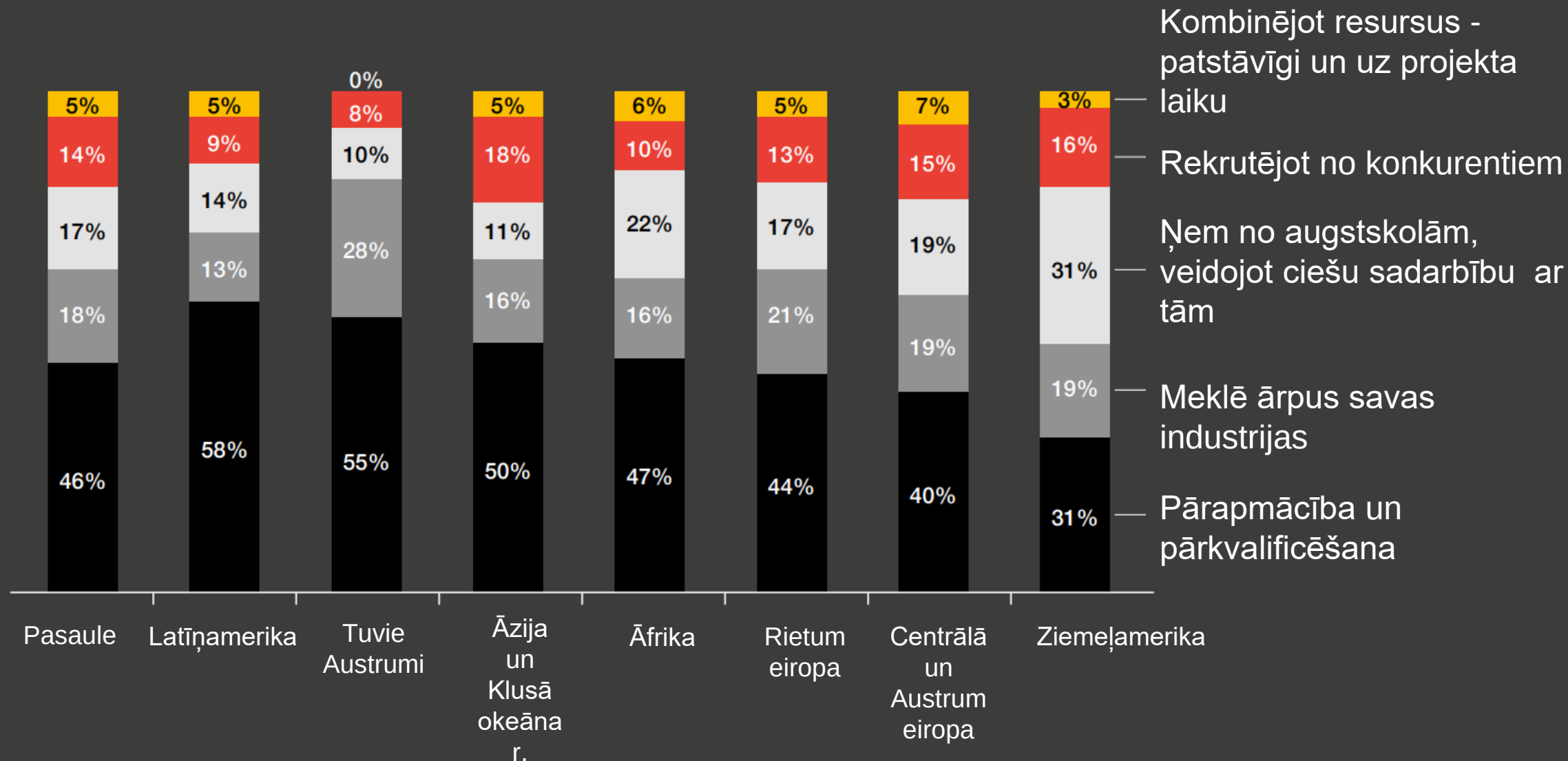
Nespējam izmantot tirgus
sniegtās iespējas

16%

Tas ietekmē kvalitāti un klientu
piederzi

14%

Dažādās pieejas darbinieku un prasmju nodrošināšanai

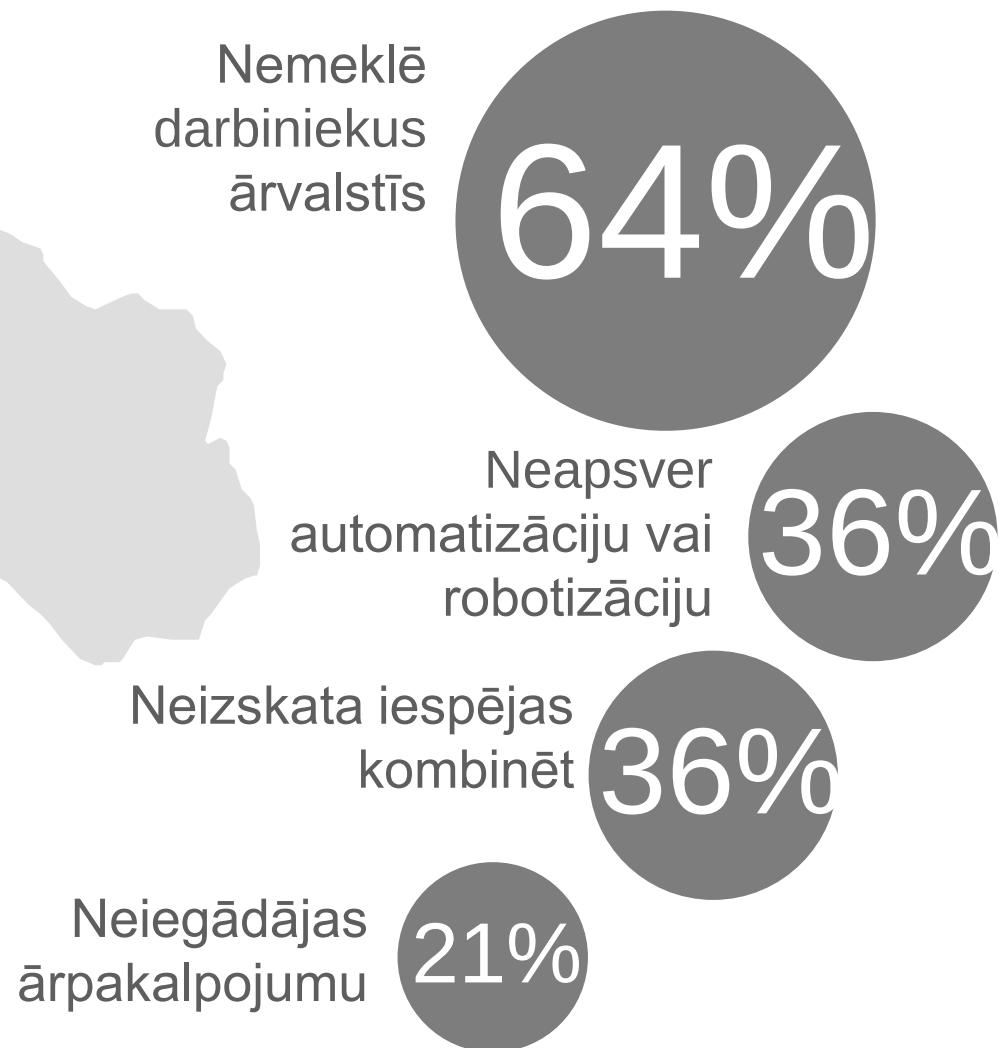

Kā Latvijā risina darbaspēka problēmu?

Lielā apmērā

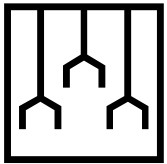
Nedara vispār

Interesanti Baltijā un pasaulē

Tikai 18% Latvijā, taču 43% (!) Lietuvā un 37% Igaunijā izmanto trešo pušu jeb ārpalpojumus

36% vispār neizskata automatizācijas vai robotizācijas iespējas Latvijā, lai risinātu darbaspēka trūkumu. Lietuvā – 54%, Igaunijā 17%.

64% nemeklē darbinieku ārvalstīs, Lietuvā par to nedomā 55%, Igaunijā 54%.

Pasaulē uzņēmumi lielākoties **pārapmāca un pārkvalificē darbiniekus (46%)**, lai nodrošinātu prasmes, Latvijā – strādā vairāk ar darba vides uzlabošanu (62%).

Piecas svarīgākās darbinieku prasmes Latvijas uzņēmumu vadītājiem

97% Spēja ātri mācīties, pielietot zināšanas un jaunas prasmes

90% Efektīva lēmumu pieņemšana

87% Visaptveroša problēmu risināšana

85% Radošums un inovācijas

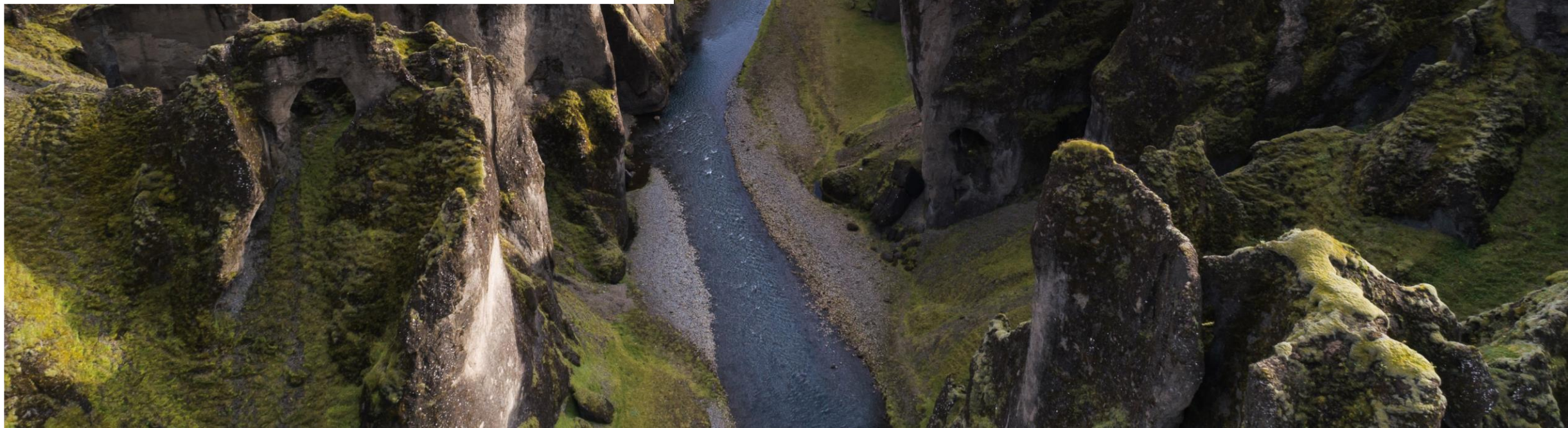
80% Kritiskā domāšana

26% par nesvarīgām atzina
(STEM) prasmes

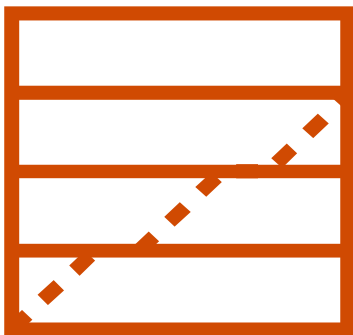
21% par nesvarīgu atzina
emocionālo inteliģenci **(EI)**

21% nemeklē darbiniekos
līderību un cilvēku vadību

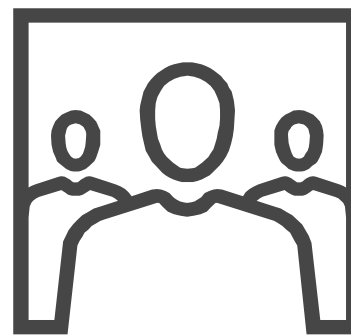
Tehnoloģiju izmantošana un digitalizācija

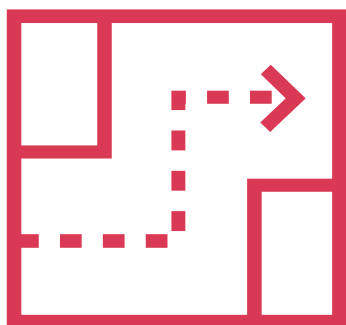
Galvenās jomas, kurās tehnoloģijas rada pievienoto vērtību biznesam Baltijā

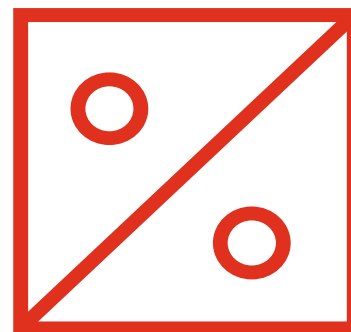
Procesu
efektivizēšanā

Klientu
pieredzes
vadībā

Informācijas
un datu
analīze

Resursu un
piegādes ķēžu
vadībā

Kuru tehnoloģiju integrācija biznesā jums ir vissvarīgākā?

Latvijai

91% datu ieguve un analīze

83% mobilās tehnoloģijas, lai vairotu klientu pieredzi

80% kiberdrošībai un sociālai komunikācijai

Igaunijai

92% datu ieguve un analīze

92% datu aizsardzībai

90% kiberdrošībai

Lietuvai

83% datu aizsardzībai

79% datu ieguvei un analīzei

65% sociālai komunikācijai

Kā vērtējam tehnoloģiju ietekmi uz savu biznesu?

92%

piekrīt, ka tehnoloģijas
būtiski mainīs to, kā
bizness tiks īstenots
tuvāko piecu gadu laikā

Digitālās tehnoloģijas jau šobrīd
tiek piemērotas plašā apmērā

49%

Digitālās tehnoloģijas ir
fundamentāli svarīgas uzņēmuma
darbībai

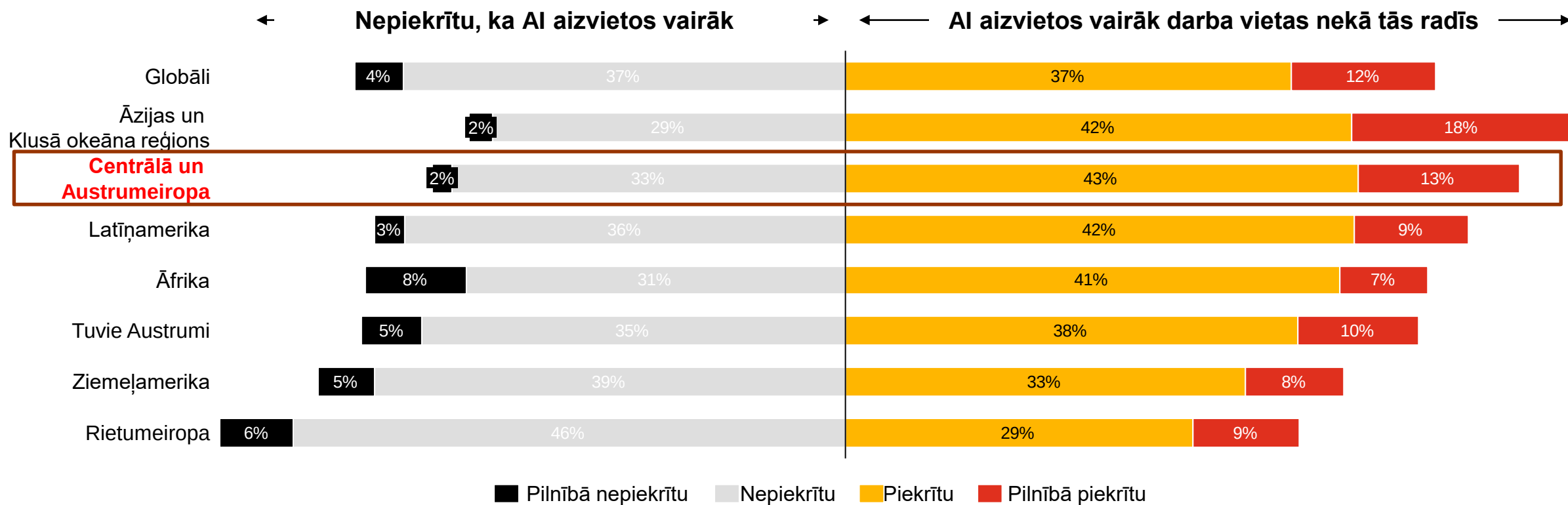
23%

Mums ir plāns ieviest ar
tehnoloģijām saistītas iniciatīvas
tuvāko 3 gadu laikā

20%

Vai AI aizvietos vairāk darbinieku nekā radīs jaunas darba vietas?

Cik lielā mērā jūs piekrītat / nepiekrītat, ka mākslīgais intelekts (AI) aizvietos vairāk darba vietu, nekā radīs ilgtermiņā?

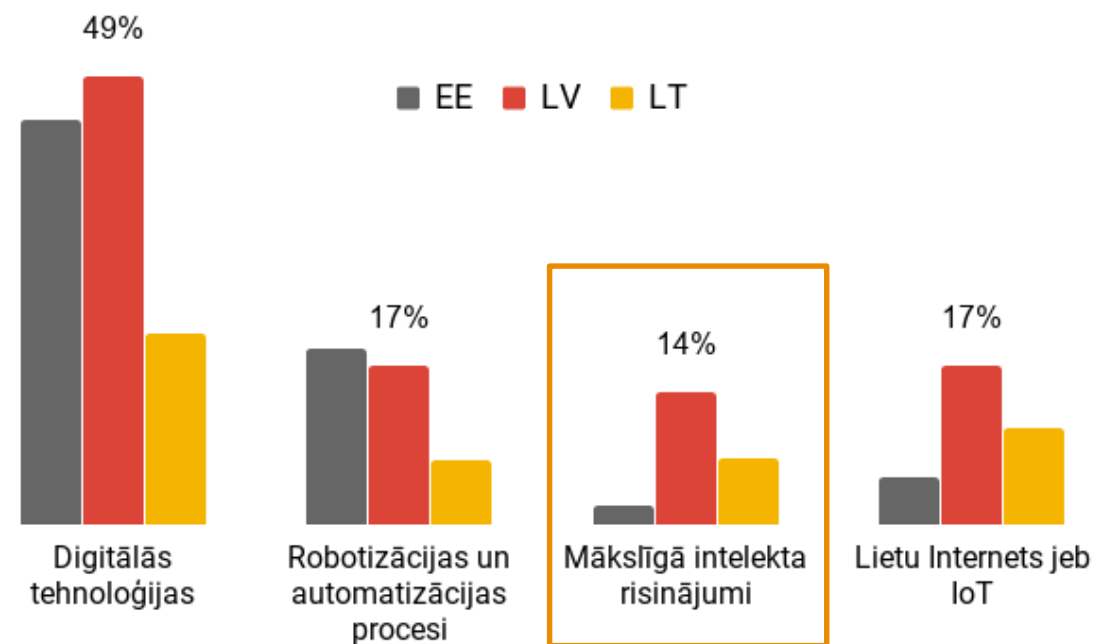

Pieaug interese par mākslīgā intelekta risinājumiem

Tuvāko 3 gadu laikā vadītāji Latvijā plāno ieviest:

Kas jau šobrīd tiek izmantots plašā apmērā:

Kādas ir Jūsu domas?

Šī publikācija ir sagatavota tikai kā vispārīga informācija par lasītāju interesējošiem jautājumiem un nav uzskatāma par profesionālu konsultāciju. Jums nevajadzētu veikt nekādas darbības, balstoties uz šajā publikācijā iekļauto informāciju, ja neesat saņēmis profesionālu konsultāciju konkrētā jautājumā. Mēs nesniedzam nekādu apliecinājumu vai garantiju (izteiktu vai noklusētu) par šajā publikācijā iekļautās informācijas precizitāti vai pilnīgumu, un spēkā esošo tiesību aktu noteiktajās robežās PricewaterhouseCoopers, tā dalībnieki, darbinieki un pārstāvji neuzņemas nekādu atbildību vai rūpības pienākumu attiecībā uz jebkādām sekām, kas var rasties, ja Jūs vai jebkura cita persona veic vai neveic jebkādas darbības, balstoties uz šajā publikācijā iekļauto informāciju, vai attiecībā uz jebkādu lēmumu, kas pieņemts uz šajā publikācijā iekļautās informācijas pamata.

pwc.com

PricewaterhouseCoopers SIA, Kr. Valdemāra iela 21-21, Rīga, LV-1010, Latvija, LV40003142793

T: +371 6709 4400, F: +371 6783 0055, www.pwc.lv

PwC uzņēmumi palīdz juridiskām un fiziskām personām radīt tām nepieciešamo vērtību. Mūsu uzņēmumu tīklā 158 valstīs strādā vairāk nekā 250 000 speciālistu, kuru uzdevums ir sniegt kvalitatīvus revīzijas pakalpojumus, kā arī nodokļu un biznesa konsultācijas. Pastāstiet mums par sev svarīgo un uzziniet vairāk, apmeklējot

©2019 PwC. "PwC" apzīmē PwC uzņēmumu tīklu un/vai vienu vai vairākus tā dalībniekus, kurā katrai dalīborganizācijai ir atsevišķas juridiskās personas statuss. Sīkāka informācija pieejama www.pwc.com/structure.